

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Place SIMONFFY-ház a város-
 házával szemben.

HIRDETÉMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok,
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények ide intézendők

Ármentesebb levelek csak ismert kezektől
 fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
 küldve:

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú sorozatú beiktatásáért 5 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
 Nyiltér 4 hasábsorú sorozatú 20 kr.

X. évfolyam. 1883.

Debreczen. Hétfő, ápril 2.

64. szám.

Ime, egy példa!

(T.) Hogy a hazafiság relativ fogalom, az régi dolog, hogy pedig egyik párt hazafiságának megbíráására nem a másik párt van hivatva, azt is befogja látni mindenki. Két felelő közül soha sem lehet az egyik bíró is, hanem a bíró szerepe mindig egy oly harmadikra ruházandó, ki a felelésben nem vesz részt, tökéletesen érdektelen és amennyire lehet, részrehajlatlan fél is. Miután pedig a politikai küzdelmek többé kevésbé, de magukkal ragadnak minden embert, tehát ritka eset, hogy valakinek politikai szereplése ne pártzempontból ítéltsék meg, s hogy az ítélet mint ilyen, helyes legyen. Hanem igenis, hogy valakinek politikai szereplése helyes bírálat alá mehessen. Ahoz idő kell. A szenvedélyek lezajlása és érdeken kívüliség: s e szerint, az oly politikai szerepléshez, melyet a tiszta öntudatosság és meggyőződés néha magával a közvéleménnyel is szembe állít, sokkal nagyobb hazaszeretet és bátorság szükséges, mint az árral való uszáshoz. Igaz, hogy az ily szerepek legtöbbször hálátlanok, de épen azért, nagyobb elismerést is érdemelnek azoknál, melyeket igen gyakran nem is a meggyőződés vezet, hanem a tömeg ragad magával.

Talán nem sértjük meg a kegyeletet, ha egy oly egyénre hivatkozunk, ki állításaink bizonyítására a legalkalmasabb és legrészletesebb példát nyújtja, s tetteinek felemlítésével nem sértjük meg emléket, azt az emléket, melyet épen, és pedig fényes példa gyanánt akarunk a pártoskodók és pártoskodás elé állítani.

Majláth György volt országbíró-ról van szó. Majláth Györgyről, kinek ravatala felett osztatlan gyászszal áll az egész nemzet, kinek hazafiságát elismeri minden párt, sőt ami az elhunyt szereplésére nézve a legelismertebb: azt ismeri el minden párt, hogy Majláth öntudatos politikus volt, s erkölcsi bátorság tekintetében legtöbb kortársának felette állt. A „feszítsd meg“-et kiáltó közvélemény

daczára be mert menni a „Reichsrath“, és megmutatta, hogy a ki hazáját igazán szereti, az hazájának mindenütt szolgál-tára lehet, különösen pedig ott, ahol nincs más ember, ki a haza ügyét védelmezné, aminthogy nem volt a rájrában, és a hol Majláth felszólalása, s Magyarország történelmi jogainak megismertetése, a későbbi kiegyezésnek nagy hasznára vala.

És most minden párt, minden lap elismeri, hogy Majláthot ama tetteiben nem vezette más, mint azon hazafias bátorság: megkísérelni, hogy mire lehet menni a rájrában, előbb meggyőződést szerezvén, s csak azután ítéletet hozni. Most, 20—22 év múlva mindenki meghajol azon szilárd jellem előtt, mely saját jó szándékával tisztában levén, azon benső sugallatot követte, és követésétől nem riadt vissza milliók tiltakozásának daczára sem. Tudta, hogy azokat a milliókat néha egyetlenegy fej vezeti s nem egy példa bizonyítja, hogy az az egyetlenegy fej is helytelen gondolkozású vala. Miután pedig a nagy szellemek főismertető jele az igazság felismerésében áll, bizony megtörténhetik, hogy mikor milliók és milliók állítanak valamit bizonynyal a vezetők után, — nem a millióknak, hanem ama egy embernek van igazsága. Mert hiszen amint tudva van, milliók vezetésére és félvezetésére nem annyira és nem mindig a józan ész, hanem az a döntő: hogy a milliók vágyának és óhajának ékes szózással hizelegni tudjunk, s óhajok teljesítését lehetségesnek állítsuk. Az ilyen vezető aztán népszerű, s veszedelmes dolgok elkövetése miatt többnyire martírságra jutván, neve hangzatos és emlegetett a jelen előtt, hanem a történelem rendesen megfordítja a dolgot, és elismerésével annak áldoz, ki a hibás közvéleménnyel szembe állni merészt.

És így a hazafiság a jelen kor előtt mindig határozatlan fogalom lesz, amennyiben más emberek szíveibe nem láthatunk, és a tiszta őszinte jóakaratot is, ha az, a mi véleményünkkel ellenkező uton

halad, elítéljük. Csak mikor a helyzet megvilágosodik, látjuk aztán hogy annak az embernek volt igaza, vagy ha igaza nem volt is, de a legtisztább hazafiság vezette tetteiben.

Az országgyűlés mindkét háza szombaton ülést tartott Mailáth György gyászós kimulta alkalmából.

A főrendiházban Szögyényi-Marich László elnök. Elnök és a jegyzők fekete díszmagyar ruhában voltak, a főrendi tagok kik mintegy 60-an jelentek meg, mindnyájan feketében. Az elnöki emelvény, nem különben az elnök háta mögötti címer gyászleppellel voltak bevonva.

A főrendiház előcsarnokában két koszorú volt látható: az egyik a jegyzők karé és háznagyé, a másik pedig pedig a főrendi tagoké! Mindkettő Mailáth ravatalára van szánva.

Az elnök meghatottságtól remegő hangon elmondott beszédben emlékezett meg Mailáth egyénisége, jelentősége és érdemeiről. Beszédét mély megilletődéssel hallgatta a főrendiház s indítványait egyhangulag fogadta el.

A képviselőház 11 órakor tartott ülést Pécsey Tamás elnök nyitotta meg, ki az elhunytól szintén elérékenyült hangú beszédben emlékezett meg. Az elnöknek indítványait, melyek a ház részvételenek jegyzőkönyvével kimondása, nemkülönben az elhunyt özvegyével az elnök által tudatásra s végül a háznak a gyászszertartáson való képviseltetésére vonatkoztak, egyhangulag elfogadta a ház, melynek tagjain félreismerhetetlen volt a nyomasztó hangulat.

Elnök az ülést fél órára felfüggesztette, mire megjelent a főrendiház jegyzője, áthozván annak határozatát, mely tudomásul vétetvén, az ülést véget ért.

A magy. járadék conversió műveletének egész tartama rövid 6—8 hétre van határozva, s valószínű, hogy már a jövő héten felhívják a 6% aranyjáradék tulajdonosait a 4% járadékra való aláírásra. Ez aláírás a szilárd árákon átvett 70 millióval valamivel nagyobb összegre fog kiterjedni. Ha ez aláírás, mely Európa minden jelentékeny piacán eszközöltetni fog, sikeres lesz, akkor gyors egymásutánban és emelkedő ártályam mellett fogják azt követni a még hátralevő összegre való aláírások.

Majláth György temetése.

— Saját levelezőnkől. —

Az emberi állatiasságnak áldozatul esett nagynevű országbíró temetése szombaton ment végbe. Az általános fájdalom és részvét, mely e napon a fővárosban nyilatkozott, elég bizonyítéka annak, mily nagy a veszteség, mely bennünket Majláth halála által ért.

Egész Budapest gyászolt. Minden középületen fekete zászló lobogott, és a perczről perczre növekvő embertömeg közt senki se találkozott, kinek arczán bánat ne tükröződött volna.

Már korán nagy nép gyűlt a palotához, melyben tiztől negyig lehetett megélni a ravatalt. Egész nézvándorlás volt Pestről Budára. Csoportosan ereszték be a nézőket, kik a feketével borított lépcsőn, folyosón és szobákban haladtak át. A ravatal lábánál két nagy karttyartató hintett világot a szomorú pompára. Oldalt három sorban negyven gyertya égett. A nagy gyertyatartók mellett vörös vánkoston csillogtak a rendjelek; egyiken az arany gypjas-rend, másikon a Szent-István-rend láncá körül voltak elhelyezve. A ravatal mellett két díszőr állt. A ferdelen a helyőrségi templom káplánjai és szerzetesek felváltva imádkoztak. A kopsorsó baloldalánál a József főherczeg és a Coburg hercegi pár koszorúit fektettek, körülveve megszámlálhatlan mennyiségű szebbnél szebb koszorúval.

Délután három órakor talpon volt a féléváros, mentek Budára vagy a menet hosszú vonalának egy-egy pontjára. Nem csak az ellipse volt ellepve, meg a lánczid folytonosan, hanem a partok is. „Szeles utca a víz, ember a sövénye.“ A díszterem alig lehetett mozogni. De József főherczegnek, ki kíséretével és a tábornokokkal gyalog ment a temetésre, utat nyitott a nép mindenütt. Thaisz Elek főkapitány vezetés alatt nyolcz tisztviselő, negyven lovas és százötven gyalog rendőr ügyelt fel a rendre. A gyalogok korlátfákat tartottak. Az érkezett kocsik a Szent-György-terre vonultak.

Két órakor zárták le a kopsorsót. Ekkor már jelen volt Magyarország egész arisztokrátiája, ugyszintén a királyi képviselője Mondel báró is. Aztán Simor János herczegprímás fényes soggédlettel beszentelte a kopsorsót, és elmondta a „Miatyánk“-ot.

Hatlovas gyászkozsira tettek a kopsorsót. Előtte két lovas haladt, aranyos lámpát vité. Fél óra felt bele, míg a koszorúk halmozat lehoradtak. A család, a József főherczeg, a kuria, és képviselőház koszorúit helyezték a kopsorsóra; a többit kocsira rakták, melyet két fehér ló vont.

leereszté az ablakot: — küldöm a fiamat, ő elvezet téged.

Vladimir várakozott. Még nem telt bele egy percz, már újra kopogtatni kezdett. Az ablak kinyílt, a szakáll előtt.

— Mi kell nekéd?
 — Mit csinál a fiad?
 — Mindjárt kinn lesz, a csizmáját huzza. De te megfáztál, ugy-e, gyere be s melegdjél föl egy küssé.

— Köszönöm; inkább mentől hamarabb küld a fiadat.
 Az ajtó nyikorgott; a legény kijött tölgyfa bottal kezébe s előre ment, hol mutogatva, hol meg keresgélve a hórétanggal behányt utat.

— Hány óra? — kérdé tőle Vladimir.
 — Nem sokára megvirrad, — válaszolt a fiatal paraszt. Vladimir nem szólt többé egy szót sem.

Már a kakasok kukorikoltak s világos lett, mikor Zsadrinóba értek. A templom zárva. Vladimir kiízte a vezetőt s a pap udvarába hajtott. Trojkája nem volt az udvaron. Micsoda hír várakozott reá!

De térjünk vissza a jó nenarodovszkiakhoz s nézzük meg, mi történik náluk.

Hát semmi.

Az öregek fölébredtek s kimentek az ebédőbe. Gávrilovics Gávriila háló sapkában, boien kurtkában, Petrov Párászkovja pedig vattás háló kabátban. Felhozták a szamovárt és Gávrilovics Gávriila elküldte a szobalányt, hogy megtudja Gávrilov Marjától, hogy szolgál az egészsége s hogy aludt. A leány visszajött s jelentette, hogy a kisaszony egy küssé rosszul aludt, de most már jobban van s mindjárt az ebédőbe jó. És valóban az ajtó megnyílt s Gávrilov Marja édes papája s mamája üdvözlésére sietett.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Bukovinai magyar népdalok.

I.

Nincs semmi gyönyörűségem,
 Egész világ ellenségem.
 A kihez volt is reményem,
 Az is megcsalt réges régen.

Én istenem, mért is élek,
 Ha én anyai buval élek,
 Buval élem világomat,
 Bánaattal töltöm napomat.

Bánaat nélkül nincs egy óram,
 Mert bura szült édes anyám,
 Bujdosásra nevelt apám,
 Idegen föld az én hazám.

Idegen föld az én hazám,
 Idegen az ember hozzám,
 Nézem az eget és földet,
 Hullatom a sűrű könyvet.

Hullatom a sűrű könyvet,
 Eszem az árva kenyeret,
 Árva vagyok, nincs gyámolom,
 Még a vizet is gyászolom.

Árva vagyok, árva lettem,
 Szerencsétlenek születtem,
 Árva vagyok mint a golyó,
 Kinek nincsen pártfogója.

Mikor a falevél elhull,
 Akkor minden kedvem elmul!
 Hull a fáak a levele,
 Örömem is elmul' vele.

Sárga levél, sárga levél
 Busultomra miért levél!
 — Azért lettem busultodra:
 Nincsen ágom s nincs virágom!

Nincsen ágom s nincs virágom,
 Nincs, kívül éljem világom.

— Leszek ágod s lesz virágod,
 Velem kell, hogy töltsd világod!

II.

Én elmegyek, te itt maradsz.
 Tölem panasz már nem hallasz.
 Isten viselje gondodat,
 Te is viseld jól magadat.

Én jussak akkor eszedbe,
 Ha kenyér lesz a kezvedbe,
 De ne jussak más egyébről,
 Csak az igaz szeretetből.

Magas az ég, kerek alja.
 Sokat keseregnek alatta,
 Én istenem sokat sírok,
 Mégis jó kedvet mutatok.

Jó kedvet azért mutatok:
 Ne tudja más, hogy busulok.
 Busulj szívem, mert nincs kedvem,
 Mert elhagyott vig örömem.

Vig örömem, régi kedvem,
 Kiért holtig fáj a lelkem,
 Fáj is nekem, mig élek,
 Mig csak zeng bennem a lélek.

Közi: LÁSZLÓ MIHÁLY.

HÓZIVATAR.

Orosz elbeszélés.

Irtá:
PUSKIN.
 (Folytatás.)

Csakhamar megtalálta az utat — s belépett a zuzmarás fák sűrűjébe. A szél már nem kegyetlenkedhetett itt: az ut síma volt, a ló bátran ügetett s Vladimir is megnyugodott.

Azonban csak megy, csak megy és Zsadrinónak híre sincs; az erdőnek sincs

RDÖK
 A.
 zására.

A menet megindult, a rendőség mozgókordona közt. Elöl egy temetési hivatalnok, lovon, teljes díszben. Aztán a lámpavivők, a koszos kocsi, lovas rendőrök, a keresztvivők, a papság, a halottas kocsi, utána a boldogultnak fia, a Zichy-család több tagja, a főherceg, a kormányelnök, b. Edelsheim Gyula, b. Mondel főhadsegéd, b. Nyáry főudvarmester, a miniszterek, főbírók, főbírósegédek, magnások, képviselők, küldötségek. Tömredéken nézték a menetet, a bástyákról, házakról, a hegyoldalnál. Az Albrecht uton át öt órák érték a lánchídhöz. A pesti oldalon tömredék nép várakozott s nehéz volt a rendet fenntartani e tolongó sokaság közt. Az akadémia-utczán, főtton vonult át e lassan hőmpölygő menet, ki a váci körútra s a bárány-utczán át az indóházhoz. A széles utczák mindenütt tömve voltak, az ablakok tele nézőkkel. A pályaház érkező oldalán állt meg a halottas kocsi, hol Hornig püspök, nagydiszű segédlettel, a koporsót újra beszentelte. Aztán a koporsót leemelték s elhelyezték egy készen tartott vasúti kocsiba, a sok koszorúval együtt. József főherceg az indóházban újra kifejezte a családnak legbensőbb részvétét s aztán eltávozott. A családtagok még egy ideig ott maradtak, de aztán szintén visszatértek Budavárba, és tegnap a temetés színhelyére, Zavarra utaztak.

A halottat vivő különvonat hat órák indulni el. A koporsót a boldogultnak egyik fia kísérte, néhány szolgálóval.

Zavarra a temetés tegnap volt. A dícső emlékü férfinak megadták a kellő tisztelést és díszet. De vajjon a tünde fény, a koporsóval együtt eltemetett mulékony pompa enyhítheti ez az óriási fájdalmat, melyet gyilkos kéz ütött anyai szíven? Vajjon kaphat e illó elégtételt a megsértett emberiség, a megrabolt társadalom, a megvetett törvény? Soha!

Dixi.

Csángók Debreczenben.

Várva várt testvéreink a bukovinai magyarok első csoportja tegnap utazott át városunkon.

Már napok óta lázas izgatottsággal gondolt városunk minden lakosa a viszontlátás édes örömére. A felhívás, hogy őket vendégszeretettel fogadjuk, nem hangzott el eredménytelenül. Tegnap délután már 6 órák oráni néptömeg sietett ki az indóházhoz, — úgy hogy a piac és várud utca valóságos népvándorlás képét öltötte fel.

A vasúti indóház fel volt lobogóva, a perron rövid idő alatt megtelt, úgy hogy a rendet csak nagy nehezen lehetett fenntartani. A rendezők csoportokra osztották, osztályozták az étel-ital kiosztókát, sürgőket forgattak, és alig győzték elszedegetni az egyesektől a sok elemőzést, a mit kiosztás végett kihoztak.

Pecsenye, kolbász, kenyér, percz, bor szivar halomszámra gyűlt. A tömeg arca kipirult, lázas izgatottsággal gomolygott fel s alá s várta a vonat megérkezését. Városunk intelligens osztálya is igen nagy számban volt jelen, s az utraulóval ő is sietett hozzájárulni.

Az első csoport nem mint előre hirdetve volt 600 hanem 750 csángóból állott. A vonat érkezéig lelkesedve beszéltek egymásnak a várakozók azon elterjedt híreket, mi a

csángók eddigi nagyszerű fogadtatásáról szólott.

Homonnán, S.-A.-Ujhelyen, Nyiregyháza tarackzlövészek üdvözölték a csángókat és ott is megrakták őket utraulóval. Nyiregyháza teljes 4 óra hosszat pihentek, ez alatt a nyiregyháziak körülvették őket szeretettel és a szíves látás minden jelével.

Meghatva beszéltek a csángók egy halottjáról is. A stry-i állomáson, u. i. épen az indulás pillanatában, a 75 éves Ranc Antal volt andrásfalvi csángó gazda kiadta lelkét. Két nagy fia a nehéz beteg öreg csángó nem hagyhatta magára Andrásfalván, inkább megkoczkáztatták vele a hosszú utat; ő maga is azt akarta, hogy magyarrá földön végezze be életét és ott pihenjenek családjai. E kívánsága most már nem teljesülhet. Tetemét gyorsan leemelték a vasúti kocsiról s Odoscalchy hercegre az állomásfőnököt kérte fel, hogy illó eltakarítást gondoskodjék. — A költségeket legott átadta neki. A szegény öreg Ranc családja eredetileg német volt. Öregapja vándorolt a csángók közé s ott a tyja elmagyarosodott. A faj amalgamizáció érdekes példája ez.

Pontban 8 órák adtak jelt a vonat érkezéséről. 30.000 torokból harsant fel az éljen, a zenekar a Rákóczy indulót játszta, a dalárda énekelt. Meg nem szünő éljenriadal közt robotgott be a vonat, mire Simonffy polgármester ur a következő szavakkal üdvözölte a hazaérkező csángó testvéreinket:

„Isten hozta önöket hontalan magyar testvéreinket, Isten hozta önöket édes magyar hazánkban! Mint Debreczen város polgármestere örömtelt kebellet üdvözölt önöket most, midőn régi vágyaink elvégre teljesültek. Örömmel fejezem ki, hogy testvéri szeretetünnökönök iránt kifejezést adhatunk. Adja a magyarok istene, hogy többi testvéreink is mielőbb visszatérhessenek. Adjon az isten önöknek erőt, kitartást, szerencsét és jó egészséget!”

E rövid de meleg üdvözlő beszéd után kezdetét vette a megvendégelés. Az az hogy biz csak vette volna, mert perczekbe került, míg a sűrű tömegen az ételkiosztók áthatolni voltak képtelenek. Ember, ember hátán, megfúlásig szorongó tömeg gomolygott a vasúti kocsik előtt, melyben a csángók ültek. A vonat oly hosszú volt, hogy míg az eleje a perronon, addig az utolsó a gágyár előtt állott. Százan, ezren igyekeztek felkapaszkodni a kocsikra, hogy a szíves „istenhozott”-al üdvözölt csángó testvéreinkkel kezét szoríthassanak. Aggok, ifjak, nők, férfiak s kis gyermekek okos fejei kándikáltak ki a kocsikból. A feladott ételnememetek alig győzték felszedgetni, s meghatva könyözve köszönték meg ezt a fogadtatást, a melyről eddig még csak fogalmat sem tudtak maguknak alkotni. Egyik zokogással, másik szép zengzetes magyar szóval igyekezett kifejezést adni köszönetének, hálájának, s romlatlan tiszta szívéből, két kezét égve emelve, kívánt áldást e szép magyar hazára, mely mint ők magukat kife-

jezték: „a tüzből szabadítottak”

Herezeg Odoscalchy az első osztályú váróteremben kedves nevével fogadta polgármesterünket, kivel a bukovinai magyarok viszonyáról beszélgetett egész időn át, míg csak a továbbutazásra ismét beszállani nem kellett. Kint pedig folyt tovább a viszontlátás ünnepe. A csángó testvéreinket úgy ellepték, hogy nem egy kocsiból hangzottak ki a szavak, hogy: „köszönjük igen szépen, nem kértünk már semmit, mert van, kaptunk már annyit, hogy azt se tudjuk, mit csináljunk vele.”

Az öregebbjei között láttunk néhány sima képű borotvált bajszut is, a legénye azonban mind derék szál ember, ki büszkesz ki szakállal, a nők tisztán vannak öltözve, arczuk megnyerő, sőt többnyire szép, a kis gyermekek élénk vidám tekintetűek; mindnyájan érthető, romlatlanul beszélnek magyarul, bár jórésze ezenkívül még az oláh, német és lengyel nyelvet is beszéli.

Egy kocsiból egy öreg csángó tartott igazán meglepő összhangzatos szép beszédet, melyben többek közt így fejezte ki magát: „Hálát adunk a magasban lakó jó Istennek, hogy megengedte érniük azt, hogy hozzátok kedves jó testvéreink, kik azt hitték, hogy a bukovinai magyarok már talán csak hírből ösmerik a magyar nyelvet, — a mi édes magyar hazánk szülőföldjén a szép magyar szóval szólhassunk.” A beszédnek nem volt vége, egyre tartott az, még csak a vonat itt állott. Boldogság ragyogott annak az arczán a ki kiszálhatott egy pillanatra, hogy valakitől egy csókot kérhessen. Ki ne esköltölte volna, ki ne ölelte volna, a lelkesedés e pillanatában meg azt, kit édes testvéreinek ösmeri.

Egyik megható jelenet, látvány, a másikat érte.

Láttuk a mikor egy derék honvédtiszt egy csángó asszony ölében álmélkodó kis babát esköltölte, s papírpénzt nyomott a kezébe. Láttunk részeg csángót is nem egyet, százat, csak hogy ezeket nem a bor, a boldogság mámorára részegítette meg.

Egyszóval tegnap este a vasúti indóház oly magasztos esemény színhelye volt, melyet Debreczen város lakosai sohasem fognak elfelejteni.

Csángó testvéreinkkel 9 órák a néptömeg lelkes bucsuja mellett robotgott el a vonat. Kísérje őket jókívánatunk, és áldja meg őket a magyarok jószágos Istene.

A legközelebbi csoport, mint halljuk szerdán fog itt átutazni. A pontos időt még idejekorán fogjuk olvasóinkkal tudatni.

IPAR ÜGYEK.

A vidéki iparkiallítások ügyében a földmivélségi ipar- és kereskedelmi miniszter valamennyi törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet intézte: Az 1885. évben Budapesten megtartandó országos általános kiállításról szóló 1883. évi XII. törvényzikk értelmében

barátot; Gávrilov Márja ilyenkor fejét esőváltta és elgondolkozott. Vladimir nem volt többé az élok sorában, egy nappal előbb meghalt Moszkvában, mielőtt a francziák oda bevonultak volna. Mint látszik, Mása kegyeletesen tartotta az ő emléket; legalább ilyen ügyelt arra, a mi rá emlékezteté: a könyvekre, melyeket olvasott vala, a rajzokra, jegyzetekre és versekre, melyeket ő hozzá írt vala. A szomszédok értesülvén ezekről, esodáltak állhatatosságát és kíváncsian várták a hőst, a ki méltónak fog találtatni arra, hogy utóvégre is győzedelmeskedjék e valódi Artemis fájdalmas hűségén.

E közben a hadjárat dicsőségesen véget ért. Csapatunk haza tért. A nép üdvözlésökre sietett. A zene győzedelmes darabokat játszott: Vive Henri Quatre, tiroli keringőket és áriákat Jokonde-tól. A tisztek, kik mint ifjak mentek a hadjáratba, megférősióvón a harezterén, kereszteltek feldiszítve tértek vissza. A közkatonák vígan beszélgettek egymás közt s beszédjükbe német és franczia szókat keverték.

Felédhetetlen idők! Dicsőség és lelkesedés napjai! Mily hangosan dobogott az orosz szív a haza említesénél! Mily édesek voltak a viszontlátás könnyei! Mennyire összhangzóan egyesítették a népbüszkeség érzését, s az uralkodóhoz való szeretetünket! S ő rá nézve is — mily pillanat volt ez!

A nők, az orosz nők páratlanok voltak. Szokott hidegségük eltűnt vala. Elragadtatásuk igazán részegítő volt, midőn találkoztak a győzőkkel, azt kiabálták: Hurra!

És a levegőbe dobták a fejkötőket. Ki az, ki az akkori tisztek közül be nem ismeri, hogy orosz nőnek köszöni a legszébb, a legdrágább jutalmat? ...

E fényes napokban Gávrilov Márja az

a tervezett budapesti kiállítás befejeztéig, az ország bármely részében országos iparkiallítás általában nem, vidéki vagy részleges iparkiallítás pedig csak a kormány engedélyével rendezhető. A hivatkozott törvényezikk végrehajtására irányuló felhatalmazásomból kifolyólag a törvényhatóságok a törvény ebbeli intézkedéseire tudomás és mielőtt tartás végett oly felhívással figyelmeztetem, hogy a törvény jelzett rendelkezéséhez képest a törvényhatóság területén országos jellegű iparkiallítások rendezését akadályozza meg, vidéki vagy részleges iparkiallítások tervezése esetén pedig az illető rendezőket oda utasítsa, hogy a kiállítás engedélyezése végett kellően felszerelt kérvénnyel a vezetése alatt álló földmivélségi, ipar- és kereskedelmiügyi minisztériumhoz forduljanak.

S z i n h á z .

(rm.) Temesváryné — Farkas Irma asszony második fellépései szombaton Schiller remeke „Stuart Mária”-került színre. Örömmel tapasztaltuk, hogy a közönség, ha nem sokkal, de mégis több érdeklődést mutatott a művészről iránt. Hogy vendégünk ezt megérdemelte, arról előre is meg voltunk győződve. Stuart Mária-jában ismét valódi tanulmányalakat láttunk. Ma meggyőződhetünk afelől, hogy Temesváryné nem csak a pathetikus kitörésekben kiváló, hanem a szelíd ábrándos érzelmek kifejezésére is alkalmas hanggal rendelkezik. Volt alkalmunk láthatni hősnőket, kik a merengést, sőt az egyszerű társalgást is ugyanazon hűvéllel adták elő, mint a tomboló szenvedélyeket, vagy a fájdalmat. Ez természetesen az utóbbiaknak rovására történt.

Temesváryné asszony a legszigorúbban megtartotta a gradatiót. Lágyan, olvatag hangon beszélt szerelméről, hűvél, szenvedélyről ott, midőn elárulattatást meg tudja, és a királynénak szemére hányja bűnét. Játékának legkimagaslóbb két pontja volt a királynével való heves jelenet, és bucsuja. Ezekben annyit nyújtott, hogy többet bármely művész nőtől sem lehet kívánni, és a közönségtől megkövetelheti a legnagyobb méltánylást, az ki öt év előtt még csak mint működő levelet fogt ugyan városban. A szünni alig akáror tapsonak kívül igen szép koszorúval is tiszteltetett meg.

Az előadás sikerét nagyban előmozdították Benedek, Somló, Abonyi, Fenyéri, kik a szokott jók voltak.

Napi hírek.

Naptár. Kedd, ápril 3. R. m. kath. Rikárd pk. — Prot. Dárius. — Görög-orosz (márc. 22.) Taz. áld. ot. — Nap két reggel 5 ó. 35 p. nyug. szik 6 ó. 32 p.

Tölvölgyi Titusz felolvasása tegnap délután igen szép számú és díszes közönséget vonzott a szabadelvű kör helyiségébe. A felolvasás, melynek tárgyát ezuttal az képezte, hogy: „kellett-e nekünk Bosznia?” mindvégig feszült érdeklődésben tartotta a hallgatóságot, mely végül zajos éljenzésbe tört ki. Ez éljenzés közepett állt föl Nemes Kálmán s meleg szavakkal mondott köszönetet Tölvölgyi urnak élvezetes és tanulságos felolvasásáért. A felolvasást, mely népszerű módon, de mélyen beható tanulmányon minden oldaláról megvilágítja a kérdést, lapunkhoz mellékelve fogják kapni a napokban a t. olvasóink.

X*** kerületben lakott és nem látta azt, mint ünnepelt mindenütt a hadsereg visszatértét. De a kerületben s a falvakban az általános öröm, meglehet, hogy még erősebb volt. Ha ily helyeken meglejt a tiszt, diadalmenettel fogadták s a frakkos szerelmestek ugyancsak rosszul ment dolga, ha tiszt lön versenytársa.

Már mondtuk, hogy daczára minden hidegségének Gávrilov Márja csak úgy körül volt véve udvarlókkal, mint azelőtt, de valamennyinek tágitani kellett, midőn Burmin nevű sebesült huszárezredes jelent meg kastélyában, érdekesen halvány arczával, mint azt az ottani hölgyek mondták.

Ő körülbelül huszonhat éves lehetett. Szabadság idejét jött élvezni birtokára, mely szomszédos vala Gávrilov Márja falujával. Gávrilov Márja nagyon kitüntette őt. Jelenlétében oszladozott szokott komolysága. Nem mondhatnám, hogy kaczerkódott volna vele; de a költő, látván magatartását, azt mondhatná:

Se amor non é, che dunché? ... Különbben Burmin igen kedves fiatal ember volt. Olyan fővel volt megáldva, mely tetszik a nőknek: udvarias és figyelmes, minden igény nélkül és hozzá kedélyes társalgó. Társalgása Gávrilov Márjával nyílt és őszinte volt; de bármint mondtott vagy tett volna is ez, lelke s tekintete mindenben követett őt.

Burmin csendes és szerény természetűnek látszott, de a fáma azt mondta róla, hogy valamikor igen nagy udvarló volt és ez nem is ártott neki, Gávrilov Márja véleménye szerint, ki, mint a fiatal hölgyek általában, élvezettel mentegette a csintalanságokat, melyek a jellem merészségét és tüzségét képezik. (Vége köv.)

A csángók este utaztak. Itteni főpompás helyén találunk más helyen találunk közül két igen mai tárcánkban bemutatásul egy más valószínűleg az ism. bizonyosan fogja e D. szük, hogy ezek is hátsáiban fognak részese-

A Debreczei lap első száma M. j. sikerült arcképevé vált az első napon elfogyott el, hogy ma kellett utánnomtatni. rohamosan szaporodni minden valószínűség s keresetesebb olvasmányokhoz az új lap fog mellékelteni, m. olvasóink figyelmét.

Nyilvános közlés. István” gőzmalom 1848—9-ki honvédegyeségből 20 — husz f. mányozni. Fogadják az hazaias és az 1848— követésre méltó, kegy. adományáért az egylet, másfelől fogadják, hogy a társulat, mely nyereségéből az arri. virágzásnak örvendez. ápril 1. A debreczei egylet.

Spangát, Maj. sít hir szerint már azonban aligha megte. városunk polgármestere kapott, melyben 1000 annak, ki Spangát a szolgáltatja. Ugy látszik, kiket eddig a M. ügyben letartóztatnak, néztek, s így terjedt már tegnapelőtt anny rendőség Spangának, valószínűség szerint e helybeli

társulat f. é. márc. 3. mutált évi nyereségéből adományként a debreczei „Hithallgatók seg. firta a „Joghallgatók” színt 20 főt, összes adományért és meger. „István” gőzmalom-tár. kollégium részéről hál. rezenben 1883. márc. kollégium igazgató tá.

Közönségnyi „nyomdászgyelet” kö. K u r u z B é l a ur. vet adományozott, me. szönetemet az egy. czen ápril 2-án 1883. tárnok.

Honnét ered. sönk előtt bizonyára ha a most oly sokat eredetire vonatkozó. zöljük: Egy Csiki né. beszélése szerint 106. bán nőül vette Csángó. litológ anyit jelent. moldvai csángók közt azt beszéli, hogy ősei László királyival a harezban. Lovak ese. selvén, midőn nagy es. a király meglepetve csángatók azok? S in. gő. Küiönbben a m. délyiekkal szemben m. vezik magukat.

A Szent-Gy. április 16-án fog meg. sorrendben foly le: H. bór, gyapju, méz dió, ezikkek, gabonanemű. ményvásár. Péntek ju. nap sertesvásár. Hétfő. vásár. Megengedtetik, gyapju, méz, dió stb. kek, gabonaneműek e. nézve az elővásári he. szerda napjai vannak az említtet czikkék és egész folyama alatt n. árulathatnak.

A Debreczei tályi lelkeszi állomás 8-án fog betöltetni. A értelmében a lelkeszi. hó 15-én Derececskér. lető eseres ur. — Ez 19 pályázó adta be. kérvényét, kette n. szalépvén: tizenhét f. fel a lelkeszjelölő bizo. tatálta, hogy a 17 fol. sen kvalifikálva van. következett aztán, h. kik legyenek, kik kije. jelölő bizottságot alk. zy János, Szabó Pé. tyi Miklós egyházm. debreczei egyház r. Kertész István és M. rek. A bizottság tag.

Bérbeadó birtok.

Szabolcs megyébe keblezett, Nyír-Báttek község határában, mintegy ezer holdnyi (1200 öölivel számítva) tagos birtok, a melyben 145 holdnyi erdő legelő és 20 hold dobányföld, a többi szántó és kaszáló földekből állván, mely előbb házi kezezés alatt tartatván, kelő szőlő gazdasági épületekkel és lakházzal ellátva, öszi vetéssel együtt bérbe rögtön kiadható. Értekezhetni a föld Gerzon Odón gyammat, Debreczen Mester-utca 1118. sz.

Köszénkátrány,

legjobb minőségben zindely és deszkakészítésre alkalmas, mely által azok tartóssága kétszeres hosszabb továbbá — ezulapok melyek a földbe ásatnak — kerítések, gazdasági eszközök befestésére — ajánlja jutányos ár mellett hordókban á 50 és 200 kgr. súly tartalommal a légszeszgyár igazgatósága Debreczenben.

Vérzegénység, sápkór-láz, étvágyhiány, ideggyengeség ellen általában legjobbnak osmert gyógyszer a

Tokaji chana-vas bor.

mely az orsz. egészségügyi tanács javaslatára bebizonyosodott, engedélyvel látott el. Kellemes ízű, kitűnő étvágyat gerjeszt, s a gyenge, sápadt nőknek és gyermekeknek gyorsan hozza meg az erőt, elevegyet és egészséges arcszín. Főraktár Debreczenben Rotschnek Emil gyógyszerész úrnál, honan postai utánvét mellett s kapható. Raktárak nagyobb vidéki győztyárakban is vannak. — Minden üvegezésünkkel van ellátva. Szlupa és Krieger.

"MARGIT"

gyógyforrás.

Bécsi világtárlás

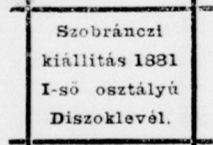

Erdem-érem.

Triest-i kiállítás

Ezüst-érem.

Szobráncai kiállítás 1891 I-ös osztályú Díszoklevél.

Hazánk ezen, vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyvizét a lélegzési, emésztési szervek idült hurutos bántalmainál, torok-, gége-, légző- és hörgőbetegségeiben kiváló sikerrel használják: Budapestben Dr. Korányi Frigyes, Dr. Gebhardt Lajos, Dr. Navratil Imre, Dr. Poór Imre, Dr. Kétly Károly, Dr. Barbás József. — Bécsben Dr. Bamberger Henrik, Dr. Duschek egyetemi tanár és közkórházi főorvos urak. — Ezen tekintélyek nyilatkozatai szerint a Margit-forrás nemcsak méltó versenytársa a Seltersi, — Gleichenbergi, — Gieshübli, — Radeini, — Vichyi, — Emsi s hason összetételű vizeknek, hanem gyógyhatásban azokat több tekintetben felül is mulja. — A mellbetegségek klimatikus gyógyintézetében, különösen az általában ismert és ma leglátogatottabb klimatikus gyógyintézet Görbersdorfban a Margit-forrás otthonossá vált.

Szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kértük a tekintetes orvosi kar, úgy a t. ez. közönség, hogy az eddig használt „Luhi“ név mellőzésevel ezentúl csak a „Margit-forrás“ elnevezést használják sziveskedjenek.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

KIZARÓLAGOS FŐRAKTÁR:

ÉDESKÜTY L.

magyar kir. udv. ásványviz-szállítónál

BUDAPESTEN, ERZSÉBET-TÉR.

Dietrich és Gottschlig

magyar kir. udv. szállítók tea- és rum nagykereskedők BUDAPESTEN.

ajánlják a tőlük behozott eredeti

SÓSBORSZESZT,

melynek ára egy nagy palack 60 kr. és egy kis palack 32 kr. — használata utatással. Általában osmert „Le-Vilmos“ által feltalált gyógyszer a legjobb eredményel használható mind a külső vagy belső gyulladás, köszvény, csúszás, fejfájás ellen, megsebesülésre, vagy nyitott sebekre, égési sebek, rákgyulladás, fehérszín, szennyűlés stb. ellen. A sóborszesz gyógyszer, fődrésünk és Anglia legnagyobb tekintélyei által mint biztosan és jól ható szer ajánlataik.

Só nélküli borszeszünket

különösen ajánljuk fogtisztítási szerül, minthogy beteges foghúst gyógyít és a fogak tényét emeli; ugyisint a fejbőr erősítésére és korpa távolítására. Debreczenben kapható Gaszner Károly úrnál.

A LEGJOBB SZIVARKA-PAPIR

LE HOUBLON

francia gyártmány. Utánzárók elől intetük!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden kárton az alább látható védjegy-gyel és aláírással van ellátva.

Cawley & Henry, aléveige Fabrikanten, PARIS

PAPIER ANANAS COULEUR MAÏS LE DRAPEAU NATIONAL

„ÜGYNÖKÖK“ kik jó bizonyítvánnyal látják el, egy világszerte ismert gyártmány elárúsítására, készpénz fizetés és eladási számlák mellett, főlvetetnek. Hol? megmondja ezen lap kiadó hivatala.

A BUDAPESTI Ásvány VEGYÉSZETI GYÁR

akácfa utca 35 szám, ajánlja a következők közül:

!Rovar por!
svábok, oroszogár, (bűdösvör) pókka, balha, moly és minden a világon létező rovar ellen, azonnal öli h-tasú. Egy 25 deka súlyú csomag, utánvétellel 50 kr.

Fém tisztító pomádé!
fém tisztító pasztának is nevezve, legnagyobb fajta csomagossal együtt csak 50 kr. Utánvétellel.

Pakány és egérméreg!
a legjobb, biztos hatása, azonnal öli szerjótállás mellett csomagossal együtt utánvétellel 50 kr.

Vörös tisztító por!
15 díszesen kialakított csomag 50 kr. Utánvétellel.

Bécsi mész!
friss, 15 légmentesen elzárt csomagban kialakított csomag 50 kr. Utánvétellel.

ÉRSEKEDŐK százalékban részestülnek, s kívánatra az összes gyártmányainkról árjegyzéket küldünk.

Minden régi köhögés ellen

minden fádalnak, sok évi rekedték, torokhajtás, a tüdő nyálkásodása ellen a több orvos által megpróált

chér mellszörp

oly gyógyszer, mely még soha sem használt, mert a legkifejlesztőbb eredmény előidézője. Kül. Ezen szörp már az első használatnál fel-tűnőleg jótékonyan hat, sőt a gőres és hű-lurtnál elősegíti a nyúlós és megrekedő nyál-ka kiköhögését, azonnal enyhíti a gége inger-ékenyégét és rövid idő alatt elhárítja mindent, ha még oly heves, sőt magát a legveszélyesebb szárazbet-gépi köhögést és vérhányást is.

MAYER G. A. W. Bresslauban.

Ar. 1 egész üvegnek 3.60, egy fél üvegnek 1.80, egy negyed üvegnek 90 kr.

FOGFÁJÁSOK

bármely neműek egy pillanat alatt és biztosan eltávolítanak az indító fokigona használatával, által, mely gyors és biztos hatása által nagy-lymvet vívott ki magának, egy zersmind a leg-jobb fog- és szájtisztító szer. Egy nagy üveg 1 frt, kisebb 50 kr.

Gróf Belesnay Árpád

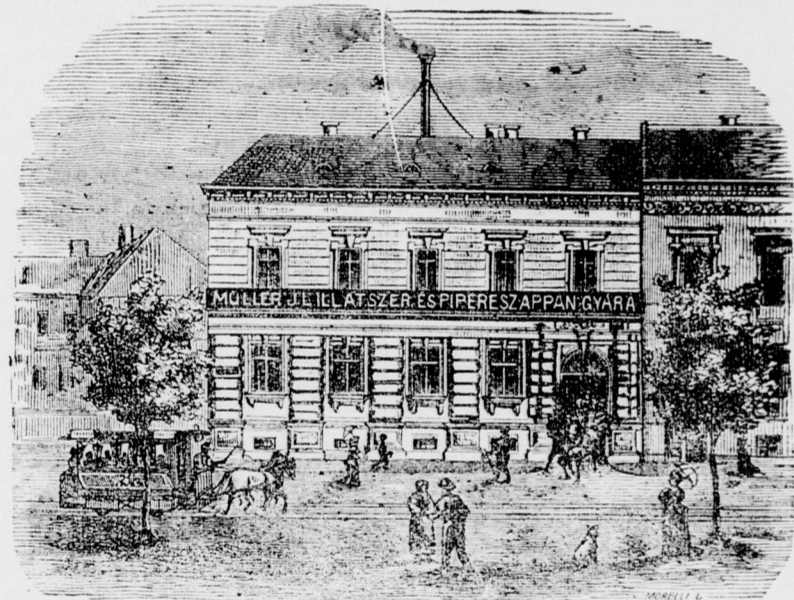
fagyás elleni tinkturája, mely az ekkor, i-mert szernek közt a legjobbnak és leghatásosabbnak bizonyult be, s kitűnő hatása több bizonyítvány által megvan próbált.

Főraktár Budapestben: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárra király utca 12 sz. Ar. 1 frt. Francia folyékony

CHROMATIQUE-PARIS

(Chromatique Parisien).

melyel mind a hűtő és a szörpöt, hogy a v-gy szörp legfeljebb 10 perc alatt al-landón megfesztheti; mely szernek hatás-ésaknem annyira i-mert már, hogy egyéb-ajánló felide érést nem is igényel. Ar. 2 frt. Főraktár: Budapestben, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárra, király-utca 12 sz.

MÜLLER J. L. ILLATSZER-ÉS PIPERE-SZAPPAN-GYÁROS BUDAPEST.

Gyár: VII. Rottenbiller-utca 36. sz. a., saját ház. Raktár: IV. Koronaherecz-utca 2. sz., a „Virágkirálynő“hez.

Ajánlom saját gyártmányú illatszerim és pipere-szappanaimat egy nagybani el-adásra, mint a t. fogyasztó közönségnek posta útján rendelésére. — Az általam készített:

Müller J. L.-féle családi szappan.

Dr. GEBHARDT LAJOS egyetemi tanár és Rókus-kórházi igazgató ur által nekem kiadott bizonyítvány szer-int, a finom szappan fogalmának és minden ahoz kötött követelményeknek tökéletesen megfelel s a bőrnek lágy-ságát és üdőségét idézi elő. Darabja 35 kr., 3 darab dobozban 1 frt.

Carbol-szappan.

Dr. Lenhosek Josef kir. tanácsos és nagy. kir. egyet. tanár ur nekem kiadott bizonyítványa szerint kitűnő öszvér ragályos betegségek ellen és fertőtleníténi hatással bír s a b. kiütéseket eltávolítja. — Darabja 40 kr., 3 darab dobozban 1 frt 10 kr.

Poudre de Serail.

legfinomabb arczpor. BLAHA LUJZA (baró Splényiné) ő méltósága kedvelt arczpora és általa a következő sorok-lat tüntetett ki:

Tisztelt Müller J. L. Illatszeres urak Buda-pestben. A Poudre de Serail, melyet ön feltalált, való-ban kitűnő és nemében páratlan, mert nem csak az arcon láthatatlan és tartós, de egyszerűségi rendes öszvénál ártalmatlansága által az arczra oly különös jótékony hatást gyakorol, a minőt még elegendő semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságait jobban mint kétféle arcz-poromat kizárólag fogom használni és meg vagyok győződve, hogy fölmulhatatlan jószágért általában elismeréseket fog arverni.

Tisztelettel BLAHA LUJZA. A Poudre de Serail fehér, rózsás és sárga színben kapható. Egy doboz ára 60 kr. és 1 frt.

Minden itt fel nem említett pipere- és illatszer, valamint mindennemű pipere-szappanaim nagy választékban kapható.

Postai megrendelések utánvétellel pontosan teljesítenek. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Minden cikk ezen bejegyzett védjeggyel van ellátva, valódiságát az bizonyítja. Icentből gyártmányok részben az alábbi bejegyzett cégnél kaphatók:

Debreczenben: Mihajlovits István, Göltl Nándor Dr. Rotschnek Emil és Szepessy és Kerekes uraknál.

Szerkesztőség és Piacz. SIMONFFY-házával szert.

HIRDETMÉNY

előzetési pénzek és a kiadó valamint a lap szellem minden közlemények

Bérmentetlen levelek csak fogadtatnak

X. évfolyam

Politika

(—) A tavasz sen régi szokás sze a háborus hírek is sik laptársunk bizo vagy ott, de hábor borának ki kell töl Szó sincs róla, rája nem fagyott m nán s egyes kis a jelzik az irányt, a tetünkkel fordulhun szerint a török-mo mutat, hol már is zések voltak.

Hát ezek az törökök és kasztrió arnauták között ne tóssággal, mert egy lisori emberek meg vagy kétszáz török elmegy Kamenyába azért, mert ha figy eseményeket, lehe bossznak tartuk véres összecsapások pont e szomszédos honnan hasonlókat ponként. S épen ez lehetőségét, hiszen uegrói, minden egy szura kerülne.

Nemzet nemzet annyi bizonyos; de a kis Montenegró a kapaszkodni a török valaki nem biztatja ki ez a biztató, ne nunk.

Feszült viszony cziaország között a állás betöltése körül nis a porta töltte vezet egyén által. Rusten pasára harag mert az az ő fennh

Ezt tehát se akarta meghagyatni nak volt visszatetsz zás, halasztás után szág akarata győző csattant s helyébe ország barátja neve des tehát szerencsés

Olaszország szil végre valahára a k

A „Debreczeni

HÓZIV

Orosz

I

PUS

(V)

Azonban minde őszinteségének, érdeklőtől kezének a fiata denekföltött leginkább és képzéletét. Be kell is tetszik a huszárna tása és tapasztalata hogy őt megkülönböz nak az oka, hogy me őt lábainál s nem ha

Mi tartóztatta ő válhatatlan az igaz s tán egy ravasz udvarl talány volt előtte. Jó ugy talála, hogy emu tortalalanságban keres magában, hogy fokoza a körülményekhez mé is felbátorítja őt. Egészen váratlan s türelmetlenül leste